

Byla C-435/23

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2023 m. liepos 13 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Okrazhen sad Smolyan (Bulgarija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. liepos 12 d.

Apeliantė ir atsakovė:

Glavna direksia „Granichna politsia“ kam Ministerstvo na vatreshnite raboti

Kita apeliacinio proceso šalis ir ieškovas:

BO

Pagrindinės bylos dalykas

Glavna direksia „Granichna politsia“ kam Ministerstvo na vatreshnite raboti (Vidaus reikalų ministerijos generalinė direkcija „Pasienio policija“) pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui *Okrazhen sad Smolyan* (Smoliano apygardos teismas) dėl 2023 m. kovo 7 d. *Rayonen sad Smolyan* (Smoliano apylinkės teismas) sprendimo, kuriuo buvo patenkintas šios direkcijos policijos pareigūno BO pareikštas ieškinys; ieškiniu BO prašė priteisti iš generalinės direkcijos sumokėti jam už naktinį darbą priklausantį darbo užmokestį.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sąjungos teisės išaiškinimas, SESV 267 straipsnis.

Prejudiciniai klausimai

1. Ar Direktyvos 2003/88/EB 12 straipsnio a punktas, jos aštunta konstatuojamoji dalis ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 ir 31 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama nacionalinės teisės nuostata (šioje byloje – *Zakon za Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Vidaus reikalų ministerijos įstatymas) 187 straipsnis), pagal kurią remiantis bendrosiomis taisyklėmis privačiojo sektoriaus darbuotojams taikomos trumpesnės naktinio darbo, palyginti su dieniniu darbu, laiko trukmės neleidžiama taikyti ir viešojo sektoriaus darbuotojams, pavyzdžiui, pamainomis ir naktį dirbantiems policininkams ir ugniagesiams (pareigūnams pagal minėto įstatymo 142 straipsnio 1 dalies 1 punktą), ir tai lemia skirtingą požiūrį, kuris nėra susijęs su teisėtu tikslu, t. y.:

viešojo sektoriaus darbuotojų kategorija, kuriai pavestos ypač svarbios viešosios tvarkos palaikymo ir civilinės saugos funkcijos (šioje byloje – pamainomis ir naktį dirbantys policininkai ir ugniagesiai pagal Vidaus reikalų ministerijos įstatymo 142 straipsnio 1 dalies 1 punktą) atsiduria nepalankesnėje padėtyje, palyginti su

a) kita to paties viešojo sektoriaus darbuotojų kategorija, kuriai yra pavestos tos pačios viešosios tvarkos palaikymo ir civilinės saugos funkcijos, tačiau šios kategorijos darbuotojai nedirba pamaininio darbo naktį (šioje byloje – kiti pareigūnai pagal Vidaus reikalų ministerijos įstatymo 142 straipsnio 1 dalies 1 punktą); vis dėlto jiems suteikiamos tokios pačios lengvatos kaip ir pamaininį darbą naktį dirbantiems policininkams ir ugniagesiams (pavyzdžiui, priedas už tarnybos stažą, ilgesnės apmokamos atostogos, ankstyvas išėjimas į pensiją, didesnės išeitinės išmokos palikus tarnybą);

b) privačiojo sektoriaus darbuotojais, kurie dirba pamainomis ir naktį negaudami tokių pačių lengvatų, nes jiems nėra pavestos tokios pat ypač svarbios viešosios tvarkos palaikymo ir civilinės saugos funkcijos, už kurias tokios lengvatos suteikiamos visai viešojo sektoriaus darbuotojų kategorijai (visi pareigūnai pagal Vidaus reikalų ministerijos įstatymo 142 straipsnio 1 dalies 1 punktą)?

2. Ar Direktyvos 2003/88/EB 12 straipsnio a punktas, jos aštunta konstatuojamoji dalis ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 ir 31 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama taikyti privalomą nacionalinę jurisprudenciją (nagrinėjamu atveju – 2023 m. kovo 15 d. *Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria* (Bulgarijos Respublikos Aukščiausiasis kasacinis teismas) Bendrosios civilinių bylų kolegijos aiškinamąjį sprendimą Nr. 1 byloje dėl išaiškinimo Nr. 1/2020), jei jos taikymas lemtų su Sąjungos teise nesuderinamą rezultatą, t. y. pirmajame klausime nurodytą skirtingą požiūrį, kuris nebūtų pagrįstas objektyviu ir protingu kriterijumi, taigi, nebūtų susijęs su teisėtai leidžiamu tikslu ir nebūtų jam proporcingas?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos ir jurisprudencija

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20, 31 ir 47 straipsniai

2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų 2, 4, 7, 8 ir 10 konstatuojamosios dalys, 12 straipsnio a punktas

2022 m. vasario 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Glavna direksia „Pozharna bezopasnost i zashtita na naselenieto“* (C-262/20, EU:C:2022:117, toliau – sprendimas byloje C-262/20), 2023 m. gegužės 4 d. Sprendimas *Glavna direksia „Pozharna bezopasnost i zashtita na naselenieto“ (Naktinis darbas)* (C-529/21–C-536/21 ir C-732/21–C-738/21, EU:C:2023:374, toliau – sprendimas sujungtose bylose C-529/21–C-536/21 ir C-732/21–C-738/21), 2010 m. spalio 5 d. Sprendimas *Elchinov* (C-173/09, EU:C:2010:581), 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimas *Ognyanov* (C-554/14, EU:C:2016:835) ir 2022 m. birželio 30 d. Sprendimas *Profi Credit Bulgaria (Iškaitymas savo iniciatyva nesąžiningos sąlygos atveju)* (C-170/21, EU:C:2022:518), o taip pat 2023 m. sausio 17 d. nutartis *TBI Bank* (C-379/21, EU:C:2023:29)

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Konstitutsia na Republika Bulgaria (Bulgarijos Respublikos Konstitucija) 16 straipsnis, 48 straipsnio 5 dalis ir 116 straipsnio 1 dalis

Kodeks na truda (Darbo kodeksas) 140, 152, 153, 153, 261 straipsniai ir penkioliktas skyrius

Kodeks za sotsialnoto osiguriavane (Socialinio draudimo kodeksas) 69 straipsnis

Zakon za Ministerstvo na vatreshnite raboti (Vidaus reikalų ministerijos įstatymas, toliau – MVR įstatymas, arba ZMVR) 2, 142, 178, 179, 181, 183, 187, 188, 189, 190, 234, 238 ir kiti straipsniai

Zakon za sadebnata vlast (Teismų įstatymas) 124 ir 130 straipsniai

Zakon za chastnata ohranitelna deynost (Įstatymas dėl privačių saugos bendrovių) 2 ir 50 straipsniai

Naredbi na ministara na vatreshnite raboti za reda i organizatsiata i razpredelyaneto na rabotnoto vreme, za negovoto otchitane, za kompensiraneto na rabotata izvan redovnoto rabotno vreme, rezhima na dezhurstvo, vremeto za otidih i pochivkite na darzhavnite sluzhiteli v Ministerstvoto na vatreshnite raboti (2014 m., 2015 m., 2016 m., 2020 m. ir 2022 m. Vidaus reikalų ministro įsakymai dėl Vidaus reikalų ministerijos pareigūnų tarnybos laiko tvarkos, organizavimo ir paskirstymo, tarnybos laiko apskaitos, kompensavimo už įprastinį tarnybos laiką viršijančią tarnybą, budėjimo reguliavimo, poilsio laiko ir pertraukų)

2007 m. *Naredba za strukturata i organizatsiata na rabotnata zaplata* (Įsakymas dėl darbo užmokesčio struktūros ir organizavimo) (toliau – SORZ įsakymas, arba NSORZ) 8 straipsnis ir 9 straipsnio 2 dalis

2023 m. kovo 15 d. *Varhoven kasatsionen sad na Republika Bulgaria* (Bulgarijos Respublikos Aukščiausiasis kasacinis teismas, toliau – VKS) Bendrosios civilinių bylų kolegijos aiškinamasis sprendimas Nr. 1 byloje dėl išaiškinimo Nr. 1/2020

Glaustas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

- 1 BO yra pareigūnas, kaip tai suprantama pagal ZMVR 142 straipsnio 1 dalies 1 punktą; jis eina pareigas Vidaus reikalų ministerijos generalinėje direkcijoje „Pasienio policija“, dirba vyresniuoju policininku Zlatogrado pasienio policijos nuovadoje.
- 2 Jis dirba pamainomis, kurių kiekviena trunka po dvylika valandų ir kurios yra apskaitomos laikotarpiais. Byloje nagrinėjamu laikotarpiu – nuo 2019 m. spalio 11 d. iki 2022 m. rugsėjo 30 d. – jis dirbo naktinį darbą 1 272 valandas.
- 3 BO teigia, kad šios naktinio darbo valandos darbo užmokesčio tikslais turėjo būti perskaičiuotos į dieninio darbo valandas taikant koeficientą 1,143, kaip numatyta privačiojo sektoriaus darbuotojams. Šiuo klausimu MVR įstatymo specialiojoje nuostatoje ir jo įgyvendinimo po 2014 m. taisyklėse yra spraga, kuri turėtų būti panaikinta subsidiariai taikant atitinkamą bendrosios darbo teisės nuostatą, t. y. NSORZ 9 straipsnio 2 dalį. Pagal šią nuostatą vedant suminę darbo laiko apskaitą naktinio darbo valandos perskaičiuojamos į dieninio darbo valandas taikant koeficientą, atitinkantį įprastinės dieninio darbo ir naktinio darbo trukmės santykį.
- 4 Taigi BO pareiškė ieškinį pirmosios instancijos teismui *Rayonen sad Smolyan* (Smoliano apylinkės teismas) ir pareikalavo visų pirma priteisti iš Vidaus reikalų ministerijos generalinės direkcijos „Pasienio policija“ sumokėti jam 1 886,10 Bulgarijos levų (BGN), t. y. nesumokėtą darbo užmokesį už jo naktinį darbą laikotarpiu nuo 2019 m. spalio 11 d. iki 2022 m. rugsėjo 30 d. ir atitinkamas palūkanas.
- 5 Pirmosios instancijos teismas patenkino ieškinį ir konstatavo, kad dėl reglamentavimo spragos įstatyme subsidiariai turi būti taikoma NSORZ 9 straipsnio 2 dalis, antraip būtų neleistinai taikomas nevienodas požiūris į naktį ir pamainomis dirbančius Vidaus reikalų ministerijos pareigūnus, tiek palyginti su kitais pareigūnais, tiek su sutartininkais ir privačiojo sektoriaus darbuotojais.
- 6 Generalinė direkcija „Pasienio policija“ pateikė apeliacinį skundą dėl šio sprendimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 7 Savo apeliaciniame skunde generalinė direkcija teigia, kad MVR įstatyme nėra jokios reglamentavimo spragos. Šiame įstatyme nėra įtvirtintas pagrindas perskaičiuoti naktinio darbo laiką į dieninio darbo laiką, nes jame nustatyta tokia pati įprastinė ir dieninio, ir naktinio darbo trukmė. Skirtumas tarp bendrosios darbo teisės ir specialiosios Vidaus reikalų ministerijai taikomos nuostatos paaiškinamas santykių su visuomene svarba, kuri yra susijusi su specifinių Vidaus reikalų ministerijos policininkų ir ugniagesių funkcijų vykdymu.
- 8 Atsižvelgiant į šį ypatumą, nėra jokios diskriminacijos. Tiesa, Vidaus reikalų ministerijos pareigūnų darbo sąlygos yra mažiau palankios, be to, jiems keliami aukštesni reikalavimai, palyginti su sutartininkais ir privačiojo sektoriaus darbuotojais, taip pat su kitais pareigūnais; vis dėlto jiems numatyta nemažai kompensavimo mechanizmų, papildomų materialinių paskatų ir nematerialių privilegijų, kurios nėra taikomos nei privačiojo sektoriaus darbuotojams ar sutartininkams, įskaitant Vidaus reikalų ministerijos sutartininkus, nei kitiems pareigūnams (pavyzdžiui, didesnis darbo užmokestis ir aukštesnio lygio socialinė apsauga – kompensacijos už viršvalandžius, poilsio laikas, atostogos ir kitos lengvatos).
- 9 Be to, generalinė direkcija savo apeliaciniame skunde teigia, kad toks aiškinimas visiškai atitinka Teisingumo Teismo išvadas sprendime byloje C-262/20.
- 10 Atsiliepime į apeliacinį skundą BO toliau teigia, kad yra diskriminuojamas. Per tą laiką priimtas VKS aiškinamasis sprendimas (byloje dėl išaiškinimo Nr. 1/2020) prieštarauja Teisingumo Teismo išvados sprendime byloje C-262/20. BO prašo pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 11 Daugiau nei trejus metus pirmojoje instancijoje Bulgarijos apylinkių teismuose nagrinėjami šimtai pamainomis dirbančių policininkų ir ugniagesių civilinių ieškinių, kuriuose reikalaujama, kad atsakingos Vidaus reikalų ministerijos direkcijos sumokėtų jiems darbo užmokesčio priedą už naktinį darbą. Nuo 2023 m. pradžios iki 2023 m. liepos 12 d. šių procesų šalys pateikė Smoliano apygardos teismui jau 142 apeliacinius skundus dėl apylinkių teismų sprendimų. Apygardos teismo sprendimai, atsižvelgiant į ieškinio vertę, yra galutiniai, dėl jų negalima pateikti kasacinio skundo VKS.
- 12 Teisingumo Teismas, atsakydamas į panašioje byloje pateiktą Lukovito apylinkės teismo prašymą priimti prejudicinį sprendimą (C-262/20), nusprendė, kad Direktyva 2003/88 neįpareigojama priimti nacionalinės teisės normos, kurioje būtų numatyta, kad tokiems viešojo sektoriaus darbuotojams kaip policininkai ir ugniagesiai įprasta naktinio darbo trukmė turi būti mažesnė už jų įprastą dieninio darbo trukmę, ir kad pagal Chartijos 20 ir 31 straipsnius nedraudžiama, kad valstybės narės teisės aktuose privačiojo sektoriaus darbuotojams nustatyta įprasta

naktinio darbo trukmė – septynios valandos – būtų netaikoma viešojo sektoriaus darbuotojams, įskaitant policininkus ir ugniagesius, jeigu toks skirtingas požiūris pagrįstas objektyviu ir protingu kriterijumi, t. y. jeigu jis susijęs su atitinkamomis nuostatomis siekiamu teisėtai leidžiamu tikslu, ir yra proporcingas šiam tikslui.

- 13 Atsižvelgdamas, be kita ko, į šį Teisingumo Teismo sprendimą, VKS minėtame aiškinamajame sprendime konstatavo, kad Vidaus reikalų ministerijos tarnautojų naktinio darbo apmokėjimui taikytinas tik specialusis MVR įstatymas ir jo įgyvendinimo aktai. VKS teigimu, teisės aktų leidėjas, priimdamas šį įstatymą, atsižvelgė į neigiamas naktinio darbo pasekmes Vidaus reikalų ministerijos tarnautojams ir numatė atitinkamus kompensavimo mechanizmus, pavyzdžiui, priedus už tarnybos stažą, ilgesnes apmokamas atostogas, išėitinę išmoką palikus tarnybą, palankesnę apmokėjimo už viršvalandžius tvarką, pareigos mokėti socialinio draudimo įmokas netaikymą, palankesnes teisių į pensiją įgijimo sąlygas ir kitas panašias lengvatas.
- 14 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atkreipia dėmesį į tai, kad iš tikrųjų nėra kompensavimo mechanizmo, nustatyto būtent tam, kad naktį dirbantiems policininkams ir ugniagesiams būtų kompensuojama už panaikintą darbo užmokesčio priedą, kuris mokamas už darbą naktį ir iki 2014 m. buvo jiems skiriamas remiantis taisyklėmis, numatančiomis tokį patį naktinio darbo konvertavimo į dieninį darbą metodą, koks numatytas SORZ įsakyme. Visi VKS nurodyti kompensavimo mechanizmai buvo taikomi ir iki 2014 m.
- 15 ZMVR 142 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytiems pareigūnams, t. y. policininkams ir ugniagesiams, kaip BO, priskiriama ir didelė dalis pareigūnų, kurie nedirba pamainomis ar naktimis. Iš tiesų iš šioje byloje Vidaus reikalų ministerijos pateiktų duomenų matyti, kad 2019, 2020, 2021 ir 2022 m. vidutiniškai 65,20 % ugniagesių ir policininkų dirbo pamainomis ir naktį, o 34,80 % – ne. Be to, šie duomenys ir teisės aktų nuostatų analizė leidžia konstatuoti, kad minėtos lengvatos suteikiamos visiems pareigūnams pagal ZMVR 142 straipsnio 1 dalies 1 punktą, o ne tik tiems, kurie dirba naktinį darbą. Kai kuriomis iš šių lengvatų gali pasinaudoti ir ZMVR 142 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyti pareigūnai, t. y. Vidaus reikalų ministerijos pareigūnai, kurie nėra policininkai ar ugniagesiai, o kai kurios iš jų suteikiamos ir visiems Vidaus reikalų ministerijos darbuotojams, įskaitant pagal darbo sutartį dirbančius asmenis.
- 16 Dėl pirma išdėstytų priežasčių nurodytos lengvatos negali būti vadinamos nei „kompensavimo mechanizmu“, kaip tai suprantama pagal VKS aiškinamąjį sprendimą, nei „kitomis apsaugos priemonėmis“ pagal Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-262/20 51 punktą. Taip yra dėl to, kad jos nėra konkrečiai skirtos pamainomis naktį dirbantiems pareigūnams ir yra suteikiamos ne dėl jų naktinio darbo, nepriklauso nuo tokio darbo trukmės, t. y. nėra tiesiogiai susijusios su naktinio darbo pobūdžiu.

- 17 Šios lengvatos aiškiai suteikiamos atsižvelgiant į ypatingą Vidaus reikalų ministerijos veiklos svarbą pagal ZMVR 2 straipsnį – saugoti piliečių teises ir laisves, kovoti su nusikalstamumu, užtikrinti nacionalinį saugumą, palaikyti viešąją tvarką, užtikrinti priešgaisrinę apsaugą ir civilinę saugą.
- 18 Priežastis, dėl kurios pirma minėtos lengvatos nesuteikiamos privačiajame sektoriuje dirbantiems darbuotojams, yra ta, kad jiems nėra pavesta vykdyti ypatingai svarbių visuomenei funkcijų, kokios yra nurodytos ZMVR 2 straipsnyje, o ne ta, kad lengvatomis būtų kompensuojama už naktinį darbą. Naktinį darbą dirbantiems privačiojo sektoriaus darbuotojams mokamas atlyginimas už naktinį darbą, kuris yra apskaičiuojamas pagal SORZ įsakyme nustatytą metodiką, t. y. naktinio darbo valandos perskaičiuojamos į dieninio darbo valandas taikant koeficientą 1,143, be to, mokamas priedas už naktinį darbą.
- 19 Apibendrinant reikia konstatuoti, kad pamainomis ir naktį dirbantys policininkai ir ugniagesiai gali naudotis tomis pačiomis lengvatomis, kurios yra suteikiamos ir pamaininio ir naktinio darbo nedirbantiems darbuotojams. Šios lengvatos jiems suteikiamos ne dėl to, kad jie dirba naktį, o dėl jų atliekamų ypatingų – piliečių teisių ir laisvių, viešosios tvarkos ir saugumo sergėtojų – funkcijų. Kartu tokie policininkai ir ugniagesiai kaip ieškovas šioje byloje negali pasinaudoti SORZ įsakyme nustatyta metodika, kuri savo ruožtu yra naudinga privačiojo sektoriaus darbuotojams, neturintiems teisės į MVR įstatyme numatytas lengvatas dėl to, kad jiems nėra pavesta vykdyti šiame įstatyme nustatytų ypatingų funkcijų.
- 20 Taigi šiuo metu nėra jokios kitos galimybės kitaip, nei taikant SORZ įsakymą, tinkamai kompensuoti su naktiniu darbu susijusį nepatogumą ieškovui ir kitiems policininkams ir ugniagesiams, kurie, kaip ir ieškovas, dirba pamainomis ir naktį; vis dėlto tai draudžiama pagal minėtą įstatymą ir VKS aiškinamąjį sprendimą.
- 21 Sprendimo sujungtose bylose C-529/21–C-536 ir C-732/21–C-738/21 63 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turės nustatyti, ar galimas skirtingas požiūris pagrįstas objektyviu ir protingu kriterijumi, t. y. ar jis susijęs su nagrinėjamu teisės aktu siekiamu teisėtu tikslu ir yra proporcingas šiam tikslui.
- 22 Dėl šioje byloje atliktų patikrinimų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas yra įsitikinęs, jog aplinkybę, kad MVR įstatyme ir atitinkamuose įsakymuose, įskaitant šiuo metu galiojančią 2022 m. įsakymą, nėra aiškios nuostatos dėl trumpesnės naktinio darbo trukmės, palyginti su dieniniu darbu, iš tiesų lėmė tai, kad reikėjo sutaupyti daug finansinių išteklių.
- 23 Pamaininį ir naktinį darbą dirba didesnė policininkų ir ugniagesių dalis (remiantis ministerijos pateiktais duomenimis, 2019, 2020, 2021 ir 2022 m. jų buvo vidutiniškai 65,20 %); tokioje pačioje padėtyje yra ne tik pamainomis ir naktimis dirbantys policininkai ir ugniagesiai, bet ir, pavyzdžiui, pamaininį ir naktinį darbą dirbantys Teisingumo ministerijos generalinės direkcijos „Apsauga“ pareigūnai ir generalinės direkcijos „Bausmių vykdymas“ pareigūnai. Kaip nurodyta Lukovito

apylinkės teismo prašyme priimti prejudicinį sprendimą (C-262/20), jau Vidaus reikalų ministerijos pranešime dėl 2016 m. įsakymo buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad priėmus profesinių sąjungų pasiūlymą dėl naktinio darbo reikės papildomų finansinių išteklių, kurie, apskaičiavus pagal 2016 m. liepos mėn. duomenis, sudarytų 18 324 000 BGN per metus.

- 24 Siūlomo 2020 m. MVR įstatymo pakeitimo projekto aiškinamajame rašte, kuriame buvo nustatyta, kad įprasta dieninio ir naktinio darbo trukmė policininkams ir ugniagesiams yra vienoda, nurodyta, kad tuo siekiama „užtikrinti vienodą teisės aktų taikymą, reglamentuoti naktinį darbą ir panaikinti reglamentavimo specialiajame įstatyme spragą“. Kitaip tariant, vienas iš pakeitimo tikslų buvo užbėgti už akių nacionalinių teismų, kurie daro prielaidą, kad MVR įstatyme yra reglamentavimo spraga, todėl priimdami sprendimą bylose, panašiose į nagrinėjamą, *mutatis mutandis* taiko SORZ įsakymą ir patenkina ieškinius, jurisprudencijai.
- 25 Vis dėlto, kaip matyti iš Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-262/20, tokios priežastys, susijusios su, be kita ko, finansinių išteklių taupymu, negali būti skirtingą požiūrį leidžiantis argumentas; neatrodo, kad jos atitiktų teisėtai leidžiamą tikslą, kuriuo būtų galima pateisinti tokį skirtingą požiūrį.
- 26 Sprendimo byloje C-262/20 79 punkte nurodyta, kad nacionalinis teismas turi aiškinti nacionalinę teisę kuo labiau atsižvelgdamas į atitinkamos pirminės teisės nuostatos tekstą ir tikslą, taip pat į visą vidaus teisę ir taikydamas joje pripažintus aiškinimo metodus, kad būtų užtikrintas visiškasis šios nuostatos veiksmingumas ir priimtas ja siekiamą tikslą atitinkantis sprendimas.
- 27 Taigi, jei ginčijama MVR įstatymo ir atitinkamų įsakymų nuostata yra netaikytina dėl jos nesuderinamumo su Sąjungos teise, nacionalinis teismas galėtų daryti prielaidą, kad tai yra specialiajame įstatyme nereglamentuotas atvejis, ir, kaip reikalauja ieškovas, subsidiariai taikyti SORZ įsakymą.
- 28 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nuogaustauja, kad jam ir kitiems teismams privalomo VKS aiškinamojo sprendimo, pagal kurį SORZ įsakymas subsidiariai netaikytinas, nes MVR įstatyme nėra reglamentavimo spragos, taikymas lemtų skirtingą – nepalankų – požiūrį į naktimis dirbančius policininkus ir ugniagesius, palyginti su kitais policininkais ir ugniagesiais, kurie naktinio darbo nedirba, taip pat su naktinį darbą dirbančiais privačiojo sektoriaus darbuotojais, ir toks skirtingas požiūris nebūtų pagrįstas protingu ir objektyviu kriterijumi, t. y. teisėtu tikslu.
- 29 VKS aiškinamajame sprendime skirtingas požiūris pateisinamas „teisiniu motyvu“, kaip tai suprantama pagal Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-262/20 74 punktą. VKS nuomone, „teisės aktų leidėjas siekia, kad darbo laiko trukmė, neatsižvelgiant į darbo dienos laiką, nesvarbu, ar tai yra diena, ar naktis, būtų vienoda, t. y. „8 valandos per dieną““; be to, teisės aktų leidėjas, „rengdamas ir priimdamas MVR įstatymą, atsižvelgė į specifinį tarnybos santykių pobūdį ir

piliečių lygybę prieš įstatymą, o žalingos Vidaus reikalų ministerijos tarnautojų naktinio darbo pasekmės kompensuojamos deramais kompensavimo mechanizmais“.

- 30 Vis dėlto Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-262/20 76 punkte dėl tokio teisinio pagrindo buvo konstatuota, kad – su sąlyga, jog prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atliks patikrinimus – „neatrodo, kad toks argumentas atitiktų teisėtai leidžiamą tikslą, kuriuo būtų galima pateisinti pagrindinėje byloje aptariamą skirtingą požiūrį“.
- 31 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, įvertinus visas iki šiol nustatytas aplinkybes nėra jokio pagrindo daryti kitokią išvadą. Teisės aktų leidėjas kaip tik nepakankamai atsižvelgė į specifinį tarnybos santykių pobūdį ir piliečių lygybę prieš įstatymą, nes nurodyti kompensavimo mechanizmai, kaip jau minėta, iš tikrųjų nėra tiesiogiai susiję su pamainomis dirbančių Vidaus reikalų ministerijos tarnautojų darbu naktį.
- 32 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad turėtų pateikti Teisingumo Teismui pirma nurodytus prejudicinius klausimus.

DARBINIS VERTINIMAS